

**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

**SPRENDIMAS
DĖL J.K.1 SKUNDO**

2020 m. balandžio 7 d. Nr. S- 54 (7-156/2020)
Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Komisija), susidedanti iš Komisijos pirmininkės Editos Galiauskaitės, narių Evaldo Raistensko, Andriaus Veniaus, Vilmos Vildžiūnaitės (pranešėja), išnagrinėjo J.K.1 (toliau – Pareiškėja) skundą (b/d, gautą 2019-12-04) dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Atsakovas, Inspekcija, centrinis mokesčių administratorius) 2019-07-31 sprendimo Nr. 68-96 (toliau – Sprendimas). Atsakovo atstovė V.V. 2020-03-10 dalyvavo Komisijos posėdyje. Pareiškėja posėdyje nedalyvavo.

Komisija n u s t a t ė :

Komisija 2020-02-20 sprendimu Nr. S-28 (7p-1/2020) atnaujino praleistą terminą Pareiškėjos skundai dėl Inspekcijos Sprendimo paduoti, todėl šiame sprendime Komisija nagrinėja Pareiškėjos skundą iš esmės.

Kauno apskrities valstybinė mokesčių inspekcija (toliau – Kauno AVMI) atliko Pareiškėjos Gyventojų pajamų mokesčio (toliau – GPM) apskaičiavimo, deklaravimo ir sumokėjimo teisingumo mokestinį patikrinimą už laikotarpį nuo 2013-01-01 iki 2016-12-31 ir 2019-03-27 surašė patikrinimo aktą Nr. (7.45) FR0680-107 (toliau – Patikrinimo aktas), kuriame nustatė, kad Pareiškėja tikrinamuoju laikotarpiu gavo B klasės pajamų, nuo kurių į valstybės biudžetą nesumokėjo GPM. Kadangi Pareiškėja įstatymų nustatyta tvarka nedeklaravo dalies gautų pajamų, mokėtiną GPM apskaičiuoti įprasta tvarka nėra galimybės, todėl vadovaujantis Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo (toliau – MAĮ) 70 straipsnio ir Inspekcijos 2004 m. gegužės 24 d. įsakymu Nr. VA-103 patvirtintomis Mokesčio apskaičiavimo pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą taisyklių (toliau – Taisyklės) nuostatomis, mokestis apskaičiuotas pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą, papildomai apskaičiuota mokėtina 10132,81 Eur GPM suma.

Inspekcija Sprendimu pakeitė Patikrinimo aktą ir nurodė Pareiškėjai sumokėti 9888,81 Eur GPM (apskaičiuota suma sumažinta dėl 550 Eur pripažinimo ne Pareiškėjos pajamomis, o skirtus T., bei pritaikius 1080 Eur metinį papildomą neapmokestinamąjį pajamų dydį (toliau – PNPD) už 2016 m., apskaičiavo 3071,25 Eur GPM delspinigius, nuo kurių atleido MAĮ 100 straipsnio 1 dalies 3 punkto ir 113 straipsnio 1 dalies 3 punkto pagrindais bei skyrė 989 Eur GPM baudą.

Pareiškėja ginčija Inspekcijos Sprendimo nurodymą sumokėti į biudžetą 9888,81 Eur GPM ir 989 Eur GPM baudą. Skunde Komisijai nurodo, kad apskaičiuojant mokesčius, nebuvo taikomas PNPD. Nurodoma, kad vadovaujantis Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo (toliau – GPMĮ) 20 straipsnio nuostatomis, mėnesio PNPD ir metinis PNPD taikomas nuolatiniams Lietuvos gyventojams (tėvams arba tėviams), augintiems vieną ar daugiau vaikų (įvaikių iki 18 metų, taip pat vyresnius, jeigu jie mokosi pagal bendrojo ugdymo programas). Pareiškėja nurodo, kad Sprendime neįvertinta aplinkybė, kad Pareiškėja augina du nepilnamečius vaikus.

Pareiškėja nurodo, kad priimant Sprendimą, nebuvo įvertinti mokestinio patikrinimo metu Kauno apskrities VPK kriminalinės policijos nusikaltimų nuosavybei tyrimo valdybos 2-ojo skyriaus ikiteisminio tyrimo Nr. (Duomenys neskelbiami) ir Baudžiamosios bylos Nr. 1-323-573/2018 aplinkybės bei nevertinti Kauno AVMI sprendimo 2019-05-10 Nr. (7.45)FR0682-114 rezultatai, būtent – J. K. ir B.B. Liudytojo apklausos protokoluose užfiksuoti duomenys. Pareiškėja nurodo, kad pavedimu gautos piniginės lėšos iš fizinių asmenų ir persiūtos piniginės lėšos fiziniams asmenims negali būti laikomas kitomis pajamomis, nuo kurių priskaičiuojamas GPM, nes tų piniginių lėšų Pareiškėja neturėjo ir jomis nesinaudojo.

Pareiškėja, ginčydama Sprendimą, skunde teigia, kad 2013–2014 m. fiziniams asmenims pareiga deklaruoti savo pajamas ir skaičiuoti GPM teisės aktuose nebuvo įtvirtinta. Pareiškėja prašo iš esmės išnagrinėti skundo motyvus ir panaikinti Inspekcijos Sprendimą.

Inspekcija skundžiamame Sprendime nurodė, kad mokestinio patikrinimo metu pagal Panevėžio pataisos namų pateiktą informaciją nustatyta, kad Pareiškėja, atlikdama laisvės atėmimo bausmę, į asmeninę sąskaitą pataisos namuose gavo piniginių lėšų pervedimus iš giminytės ryšiais nesusijusių fizinių asmenų: 2013 m. gavo 1100 Lt, 2014 m. – 24050 Lt. Pareiškėja gautas pinigines lėšas panaudojo asmeninėms vartojimo išlaidoms dengti (įsigytos prekės įkalinimo įstaigos parduotuvėje, apmokėta už elektrą). Šių asmenų pervestos piniginės lėšos įvertintos kaip Pareiškėjos gautos pajamos, nes Pareiškėja nepateikė jokių įrodymų, pagrindžiančių, kad tai nebuvo jos gautos apmokestinamosios pajamos.

Inspekcija išdėstė MAĮ 70 straipsnio ir Taisyklių 4.1 punkto nuostatas, apibrėžiančias mokesčio apskaičiavimo pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą, sąlygas ir nurodė, kad Pareiškėja netinkamai vykdė savo pareigas – Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka nedeklaravo gautų pajamų, mokėtiną GPM apskaičiuoti įstatymo nustatyta tvarka nėra galimybės, todėl vadovaujantis MAĮ 70 straipsnio ir Taisyklių nuostatomis, mokestis apskaičiuotas pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą, taikant Taisyklių 6.3.5 punkte nurodytą lėšų bankų sąskaitose metodą, kuris pagal Taisyklių 22 punktą gali būti taikomas tais atvejais, kai yra žinomi duomenys apie mokesčių mokėtojo pajamas bankų ar kitų finansinių institucijų sąskaitose. Nurodė, kad Pareiškėja nepateikė metinių pajamų deklaracijų už 2013–2014 m. ir jose nedeklaravo: už 2013 m. gautų 1100 Lt ir už 2014 m. – 24050 Lt kitų, nesusijusių su darbo santykiais ir ne individualios veiklos pajamų bei nuo jų neapskaičiavo ir nesumokėjo į biudžetą GPM.

Taip pat Inspekcija nurodė, kad 2015–2016 m. į Pareiškėjos atsiskaitomąją sąskaitą fiziniai asmenys, kurių giminytės ryšys su Pareiškėja nenustatytas, iš viso pervedė 24510 Eur (2015 metais 52 fiziniai asmenys pervedė 17653 Eur, 2016 metais – 48 fiziniai asmenys pervedė 6857 Eur). Pervestas pinigines lėšas Pareiškėja išėmė grynais pinigais, pervedė kitiems asmenims ir panaudojo asmeninėms vartojimo išlaidoms (pirkiniai, komisiniai mokesčiai, sumokėta už elektrą ir gyvybės draudimą), padengti. Atsižvelgdama į tai, kad Pareiškėja nepateikė informacijos, kokiu pagrindu jai buvo pervestos piniginės lėšos, į tai, kad pagal surinktą informaciją (paaiškinimus ir liudytojų apklausos protokolus) nenustatyta pervestų piniginių lėšų paskirtis, į tai, kad pervestas pinigines lėšas Pareiškėja panaudojo pati (asmeninėms išlaidoms padengti, pervedė kitiems asmenims, išėmė grynais pinigais) bei į tai, kad Pareiškėja pripažinta kalta, kad kaip bendrininkė prisidėdama prie bendrininkų grupėje daromos nusikalstamos veikos, savo ir kitų asmenų naudai apgaule įgijo svetimą turtą, vertinta, kad Pareiškėjai 2015 m. į banko sąskaitą giminytės ryšiais nesusijusių fizinių asmenų pervesta 17653 Eur, 2016 m. – 6857 Eur suma yra Pareiškėjos gautos kitos, su darbo santykiais nesusijusios ir ne individualios veiklos pajamos, iš mokesčių administratoriui nežinomų šaltinių.

Inspekcija pažymėjo, kad: Pareiškėja 2015 m. pateiktoje metinėje pajamų deklaracijoje (forma GPM308) gautų 17653 Eur kitų pajamų nedeklaravo; už 2016 m. metinės pajamų deklaracijos nepateikė ir gautų 6857 Eur kitų pajamų nedeklaravo; GPM nuo jų nesumokėjo. Pareiškėja 2018-08-08 pateiktame paaiškinime apie 2013-2016 m. laikotarpį gautas/suteiktas dovanas nurodė, kad D. L. (Pareiškėjos brolio O. L. dukra) padovanojo 3000 Eur grynais pinigais automobilio pirkimui. Pareiškėja dovaną pagrindžiančių dokumentų mokestinio patikrinimo metu nepateikė, tačiau turimos informacijos duomenimis Pareiškėja 2015-03-27 įsigijo automobilį už 2000 Eur.

Inspekcija nurodė, kad Pareiškėja iš D. L. 2015 m. gavo 3000 Eur dovaną, tačiau, pažeisdama GPMĮ 17 straipsnio 1 dalies 26 punktą šios dovanos nedeklaravo ir nuo 500 Eur (3000 -2500) neapskaičiavo ir nesumokėjo GPM.

Inspekcija pažymėjo, kad Pareiškėja 2013, 2014 ir 2016 m. metinių pajamų deklaracijų (forma GPM308) nėra pateikusi. Pateiktoje 2015 m. Metinėje pajamų deklaracijoje (forma GPM308) deklaravo 944,04 Eur su darbo santykiais arba jų esmę atitinkančiais santykiais susijusių pajamų, 60 Eur išskaičiuotą pajamų mokesčio sumą, 2000 Eur ne individualios veiklos turto pardavimo ar kitokio perleidimo nuosavybėn apmokestinamųjų pajamų, 2000 Eur ne individualios veiklos turto įsigijimo kainos ir su juo pardavimu ar kitokiu perleidimu nuosavybėn susijusių išlaidų sumą ir deklaravo 60 Eur grąžintiną iš biudžeto GPM, kuris Pareiškėjai grąžintas 2017-11-27.

Inspekcija nurodė, kad Pareiškėja laisvės atėmimo bausmės įkalinimo įstaigose atliko nuo 2003-01-01 iki 2004-10-28, nuo 2006-05-31 iki 2009-04-01 ir nuo 2009-12-16 iki 2014-12-01. Laikotarpiais, kai buvo išėjusi iš įkalinimo įstaigos niekur nedirbo, jokių gautų pajamų nėra deklaravusi. Pagal Panevėžio pataisos namų, kuriuose Pareiškėja atliko laisvės atėmimo bausmę, pateiktą informaciją, Pareiškėjos piniginių lėšų likutis asmeninėje sąskaitoje 2013-01-01 buvo 14 Lt, 2014-01-01 – 0 Lt, 2015-01-01 – 0 Lt (Pareiškėja 2018-08-08 pateiktame paaiškinime nurodė, kad pinigų likučių neatsimena).

Pagal AB „(Duomenys neskelbiami)“ pateiktą informaciją, Pareiškėjos banko sąskaitoje laikotarpiu nuo 2004-12-13 iki 2005-06-16 pajamos sudarė 909,17 Lt ir išlaidos 909,17 Lt. 2004 m. pajamas sudarė (Duomenys neskelbiami) darbo biržos pervesta bedarbio pašalpa ir (Duomenys neskelbiami) socialinio paramos centro pervesta vienkartinė pašalpa, išlaidas nuimti gryniesi pinigai ir pirkiniai prekybos centruose, 2005 m. pajamas sudarė 6 Klaipėdos darbo biržos pervestos bedarbio pašalpos, išlaidos – piniginės lėšos nuskaičiuotos pagal antstolės M. T. vykdomąjį raštą skolos išieškojimui. Laikotarpiu nuo 2005-06-17 iki 2015-01-01 sąskaitoje operacijų nebuvo, 2015-01-01 pinigų likučio nebuvo, 2015-12-31 nustatytas 142,78 Eur pinigų likutis, 2016-12-31 – 43,14 Eur pinigų likutis.

Inspekcija nurodė, kad:

2013 m. Pareiškėja gavo 2491 Lt pajamų (281 Lt su darbo santykiais susijusios pajamos, gautos už darbą įkalinimo įstaigoje, 2210 Lt fizinių asmenų pervestos piniginės lėšos į asmeninę sąskaitą įkalinimo įstaigoje) ir patyrė 2502 Lt išlaidų, (2463 Lt įsigytos prekės iš pataisos namų parduotuvės ir 39 Lt kitos išlaidos pataisos namuose). Įvertinus 2013 m. gautas pajamas – 2491 Lt, patirtas išlaidas – 2502 Lt, piniginių lėšų likutį pataisos namų asmeninėje sąskaitoje laikotarpio pradžioje – 14 Lt, nustatyta, kad 2013 m. Pareiškėjos pajamos viršijo išlaidas 3 Lt (14+2491-2502). Įvertinus Pareiškėjos 2013 m. gautas pajamas, mokesstinio patikrinimo metu nustatytas kitas su darbo santykiais ar jų esmę atitinkančiais santykiais nesusijusias ir ne individualios veiklos pajamas, taikytiną metinį neapmokestinamąjį pajamų dydį (toliau – MNPD), patikrinimo metu Pareiškėjai už 2013 m. apskaičiuota 165 Lt (47,49 Eur) mokėtina GPM suma;

2014 m. Pareiškėja gavo 26454 Lt pajamų (264 Lt su darbo santykiais susijusios pajamos, gautos už darbą įkalinimo įstaigoje ir 26190 Lt fizinių asmenų pervestos piniginės lėšos į asmeninę sąskaitą įkalinimo įstaigoje) ir patyrė 29502 Lt išlaidų (21820 Lt sudarė įsigytos prekės iš pataisos namų parduotuvės, 35 Lt kitos išlaidos pataisos namuose, 17 Lt komisiniai už siuntų siuntimą autobusais, 5030 Lt fiziniams asmenims pervestos piniginės lėšos, 2600 Lt G.K. į įkalinimo įstaigą pervestos piniginės lėšos). Įvertinus 2014 m. gautas pajamas – 26454 Lt, patirtas išlaidas – 29502 Lt, piniginių lėšų likutį pataisos namų asmeninėje sąskaitoje laikotarpio pradžioje – 3 Lt nustatyta, kad 2014 m. Pareiškėjos išlaidos viršijo pajamas 3045 Lt (3+26454-29502). Įvertinus Pareiškėjos 2014 m. gautas su darbo santykiais susijusias pajamas, mokesstinio patikrinimo metu nustatytas kitas su darbo santykiais ar jų esmę atitinkančiais santykiais nesusijusias ir ne individualios veiklos pajamas, taikytiną MNPD, patikrinimo metu Pareiškėjai už 2014 m. apskaičiuota 4064 Lt mokėtina GPM suma;

2015 m. Pareiškėja gavo 41488 Eur pajamų (884 Eur su darbo santykiais susijusios pajamos, 816 Eur gautos pašalpos, 17653 Eur fizinių asmenų pervestos piniginės lėšos į banko sąskaitą, 17000 Eur gauta paskola iš D. Lipčiuk pagal 2015-08-12 notarine tvarka patvirtintą sutartį, 3000 Eur gauta dovana iš D. L. 2000 Eur automobilio pardavimo pajamos, 111 Eur UAB „TS“

išmokėta laimėjimų suma lažybose, 24 Eur pataisos namų išmokėtas asmeninės sąskaitos likutis). 2015 m. Pareiškėja patyrė 68877 Eur išlaidų (25500 Eur buto įsigijimo išlaidos, 2000 Eur automobilio įsigijimo išlaidos, 337 Eur išlaidos notarams, 217 Eur išlaidos antstolei, 7694 Eur fiziniams asmenims pervestos piniginės lėšos, 9150 Eur G. K. įkalinimo įstaigą pervestos piniginės lėšos, 14486 Eur pervedimai asmenims, atliekantiems įkalinimo bausmę pataisos namuose, 299 Eur išlaidos statymams lažybose UAB „TS“, 9194 Eur vartojimo išlaidos nustatytos pagal banko sąskaitos išrašus). Įvertinus Pareiškėjos 2015 m. gautas pajamas – 41488 Eur ir patirtas išlaidas – 68877 Eur, piniginių lėšų likutį banko sąskaitoje laikotarpio pabaigoje – 142,78 Eur, nustatyta, kad 2015 m. Pareiškėjos išlaidos viršijo pajamas 27531,78 Eur (41488-68877-142,78). Įvertinus Pareiškėjos 2015 metais gautas su darbo santykiais susijusias pajamas, nuo jų išskaičiuotą GPM, mokestinio patikrinimo metu nustatytas kitas su darbo santykiais ar jų esmę atitinkančiais santykiais nesusijusias ir ne individualios veiklos pajamas, ne individualios veiklos turto pardavimo ar kitokio perleidimo nuosavybėn apmokestinamąsias pajamas, ne individualios veiklos turto įsigijimo kainos ir su jo pardavimu ar kitokiu perleidimu nuosavybėn susijusių išlaidų sumą, neapmokestinamąją (dovanų) pajamų sumą, apmokestinamąją pajamų sumą, patikrinimo metu apskaičiuota 6852 Eur mokėtina GPM suma. Įvertinus Pareiškėjos deklaruotą 60 Eur grąžintiną iš biudžeto GPM sumą, Pareiškėjai už 2015 m. papildomai apskaičiuota 6912 Eur (6852+60) mokėtina GPM suma;

2016 m. Pareiškėja gavo 9527 Eur pajamų (2205 Eur pašalpos ir išmokos, 6857 Eur fizinių asmenų pervestos piniginės lėšos į banko sąskaitą, 465 Eur UAB „TS“ išmokėta laimėjimų suma lažybose). 2016 metais Pareiškėja patyrė 15529 Eur išlaidų (152 Eur išlaidos antstolei, 1601 Eur fiziniams asmenims pervestos piniginės lėšos, 3850 Eur G. K. įkalinimo įstaigą pervestos piniginės lėšos, 2520 Eur pervedimai asmenims, atliekantiems įkalinimo bausmę pataisos namuose, 491 Eur statymams lažybose UAB „T.S.“, 600 Eur A. G.S. teismo medicininių tyrimų biurui, 6315 Eur (305,7x12+294x8) vartojimo išlaidos, apskaičiuotos pagal Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės skelbiamus namų ūkio vartojimo išlaidų rodiklius. Įvertinus Pareiškėjos 2016 m. gautas pajamas – 9527 Eur, patirtas išlaidas – 15529 Eur, piniginių lėšų likutį banko sąskaitoje laikotarpio pradžioje – 142,78 Eur ir laikotarpio pabaigoje – 43,14 Eur nustatyta, kad 2016 m. Pareiškėjos išlaidos viršijo pajamas 5902,36 Eur (142,78+9527-15529-43,14). Įvertinus Pareiškėjos 2016 m. gautas mokestinio patikrinimo metu nustatytas kitas su darbo santykiais ar jų esmę atitinkančiais santykiais nesusijusias ir ne individualios veiklos pajamas, pritaikius metinę PNPD sumą, Pareiškėjai už 2016 m. papildomai apskaičiuota 1752 Eur mokėtina GPM suma.

Inspekcija įvertino Pareiškėjos teiginį kad gautos lėšos į asmeninę sąskaitą buvo pervedamos, kad pasiektų trečiuosius asmenis ir skirti prekių pirkimui įkalinimo įstaigos parduotuvėje.

Inspekcija išdėstė GPMĮ 2 straipsnio 14 dalies nuostatas, 3 straipsnio, 5 straipsnio 1 ir 2 dalių, 8 straipsnio 1 ir 2 dalių nuostatas, apibrėžiančius GPM objektą, pajamų apibrėžimą, pajamų gavimo momentą ir mokėtoją ir akcentavo, kad pagal MAĮ 8 straipsnio 1 dalį kiekvienas mokesčių mokėtojas privalo mokėti mokesčių įstatymų nustatytus mokesčius, laikydamasis mokesčių teisės aktuose nustatytos mokesčių apskaičiavimo ir mokėjimo tvarkos.

Apibendrinama GPMĮ nuostatas, Inspekcija nurodė, jog prievolė mokėti GPM kyla nuolatiniam Lietuvos gyventojui, kuris faktiškai bet kokia forma gavo pajamų ir kurių šaltinis yra Lietuvoje ir ne Lietuvoje. Pareigą deklaruoti B klasės pajamas, kokiomis yra pripažintos ir ginčo pajamos, ir, jei tokios pajamos priskiriamos apmokestinamosioms, – apskaičiuoti bei sumokėti atitinkamo dydžio GPM, GPMĮ nustato šias pajamas faktiškai gavusiam nuolatiniam Lietuvos gyventojui. Vertinant apmokestinimo GPM pagrįstumą tais atvejais, kai piniginės lėšos yra pervedamos į fizinio asmens sąskaitą, kuria jis turi teisę disponuoti, atlikti piniginių lėšų pervedimai gali būti neapmokestinami GPM, tik esant pakankamiems įrodymams, kad tai nėra fizinio asmens pajamos arba tai yra neapmokestinamosios pajamos. Pareiga pagrįsti tokio pobūdžio aplinkybes, jog į asmeninę banko sąskaitą gautos lėšos nėra mokesčių mokėtojo pajamos arba yra neapmokestinamos pajamos, tenka mokesčių mokėtojui, pateikiant konkrečius, leistinus ir patikimus įrodymus. Analogiškos pozicijos laikosi ir Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas

(toliau – LVAT) formuojamoje praktikoje (LVAT 2011-01-20 nutartis administracinėje byloje Nr. A442-60/2011, LVAT 2012-05-24 nutartis administracinėje byloje Nr. A442-1601/2012, LVAT 2017-09-27 sprendimas administracinėje byloje Nr. eA-1299-556/2017). Inspekcija nurodė, kad būtent Pareiškėjai kyla pareiga paneigti mokesčių administratoriaus atlikto mokestinio patikrinimo metu nustatytus faktus dėl 2013–2016 m. laikotarpiu iš fizinių asmenų į jos sąskaitą pervestų lėšų priskyrimo apmokestinamosioms pajamoms.

Inspekcija nurodė, kad pagal Panevėžio pataisos namų pateiktą informaciją, nustatyta, kad 2013 m. Pareiškėja į asmeninę sąskaitą Panevėžio pataisos namuose gavo 2210 Lt pajamų, 2014 m. – 26190 Lt pajamų (nurodytos iš atskirų asmenų ir pavedimu iš AB DNB Marijampolės skyriaus gautos sumos). Patikrinimo metu vertinta, kad giminystės ryšiais susijusių asmenų (Duomenys neskelbiami) Pareiškėjai pervestos piniginės lėšos 2013 m. – 1110 Lt ir 2014 m. – 2140 Lt yra Pareiškėjos neapmokestinamosios pajamos.

Inspekcija nurodė, kad Pareiškėjai į įkalinimo įstaigos sąskaitą pinigus pervedė 14 giminystės ryšiais nesusijusių asmenų, iš jų 6 asmenų nebuvo galimybės identifikuoti, 1 asmuo miręs, 1 gyvenamoji vieta deklaruota savivaldybėje. Siekiant nustatyti pervestų piniginių lėšų pobūdį, išsiųsti paklausimai 6 nustatytiems pinigų pervedusiems asmenims, tačiau atsakymai nebuvo gauti. Pagal Panevėžio pataisos namų pateiktą informaciją nustatyta, kad 2013 m. pervestas pinigines lėšas Pareiškėja išleido prekėms iš pataisos namų parduotuvės įsigyti bei apmokėjimui už elektrą. Laikotarpiu nuo 2014-01-01 iki 2014-12-01 Pareiškėja, atliekant bausmę įkalinimo įstaigoje, patyrė 24584,71 Lt išlaidų, iš jų už 21819,97 Lt įsigijo prekių iš įkalinimo įstaigos parduotuvės, 2730 Lt pervedė kitiems asmenims, 0,44 Lt apmokėjo už dokumentų kopijas, 30 Lt už asmens tapatybės kortelę ir 4,30 Lt padengė materialinę žalą.

Inspekcija pažymėjo, kad Pareiškėja nepateikė jokių įrodymų, pagrindžiančių poziciją, kad į sąskaitą gautos ir asmeninėms išlaidoms (prekių įsigijimui pataisos namų parduotuvėse bei medikamentams ir mokesčiams už elektrą) panaudotos piniginės lėšos nebuvo Pareiškėjos apmokestinamosios pajamos. Įvertinus tai, kad į Pareiškėjos asmeninę sąskaitą įkalinimo įstaigoje pervestos piniginės lėšos buvo jos asmeninė nuosavybė, kurią pagal BVK 110 straipsnio nuostatas draudžiama bet koku būdu perleisti, taip pat teikti mokamas ar kitaip atlyginamas paslaugas kitiems suimtiesiems, Pareiškėjos argumentai dėl ginčo pajamų priklausomumo tretiesiems asmenims vertintini kritiškai, kaip gynybinė pozicija, siekiant išvengti mokesčių mokėjimo.

Inspekcija pabrėžė, kad Pareiškėja iš fizinių asmenų pajamas į banko sąskaitą gavo ir 2015–2016 m., kai buvo išleista iš įkalinimo įstaigos ir neturėjo jokių galimybių pirkti prekes įkalinimo įstaigos parduotuvėje.

Inspekcija pažymėjo, kad Pareiškėja 2019-01-18 Kauno apylinkės teismo nuosprendžiu baudžiamojame byloje Nr. (Duomenys neskelbiami), kurioje dėl „telefoninio sukčiavimo“ kaltinami dar 16 asmenų, tarp kurių ir sutuoktinis G. K., pripažinta kalta padariusi nusikaltimą, numatytą Lietuvos Respublikos baudžiamosios kodekso 25 straipsnio 2 dalyje ir 182 straipsnio 1 dalyje. Atsižvelgiant į tai, kad Pareiškėja yra pripažinta kalta padariusi nusikalstamą veiką bendrininkų grupėje ir baudžiamosios bylos metu nėra nustatyta tiksli piniginių lėšų suma, kurią Pareiškėja įgijo ir panaudojo savo asmeninei naudai, vadovaujantis MAĮ 8 straipsnyje įtvirtintais teisingumo ir protingumo kriterijais, mokestinio patikrinimo metu vertintos tik nustatytos faktiškai į banko sąskaitą gautos ir panaudotos Pareiškėjos pajamos.

Inspekcija nurodė, kad siekiant nustatyti pervestų piniginių lėšų pobūdį, buvo išsiųsti paklausimai 65 nustatytiems pinigų pervedusiems asmenims, 9 asmenys buvo apklausti ikiteisminių tyrimų metu, 2 asmenys deklaravo išvykimą iš Lietuvos, 2 asmenys mirę, 6 asmenų deklaruota gyvenamoji vieta savivaldybėje, 6 asmenims nesiųsti paklausimai dėl mažareikšmiškumo, 4 asmenų nebuvo galimybės identifikuoti.

2018-08-08 pateiktame paaiškinime Pareiškėja nurodė, kad neatsimena, kokiu pagrindu per 2015-2016 m. laikotarpį fiziniai asmenys į jos asmeninę banko sąskaitą iš viso pervedė 24510 Eur (17653+6857).

Inspekcija nurodė, kad iš mokestinio patikrinimo metu išsiųstų 65 paklausimų pinigų Pareiškėjai pervedusiems asmenims, paaiškinimus pateikė 19 asmenų. Visi paaiškinimuose nurodė Pareiškėjos nepažįstantys ir jokie ryšiai su ja nesieja. Pateiktuose paaiškinimuose 12 asmenų

nurodė, kad neprisimena, koku pagrindu pervedė pinigus Pareiškėjai, 5 asmenys nurodė, kad pinigus pervedė paprašyti kitų asmenų, 2 asmenys – J.K. nurodė, kad pinigus pervedė už telefoną, R.G. nurodė, kad mokėjimo paskirtis turėjo būti „už buto nuomą, kaimo turizmas“.

Inspekcija nurodė, kad įvertinus Kauno apylinkės teismo pateiktą baudžiamosios bylos Nr. 1-128-573/2019 medžiagą, patikrinimo metu pateiktus fizinių asmenų paaiškinimus, nustatyta, kad Pareiškėjai 2015-2016 m. (2015 m. - 17653 Eur, 2016 m.– 6857 Eur) pervedė su įkalinimo įstaigose bausmę atliekančiais ar jau atlikusiais asmenimis susiję asmenys, kurie jų nurodymu ir prašymu pinigus pervesdavo Pareiškėjai ir kitiems asmenims bei asmenys, kurie pripažinti kaltais toje pačioje baudžiamojoje byloje, kurioje dėl sukčiavimo nuteisti ir Pareiškėja su sutuoktiniu. Pervestas pinigines lėšas Pareiškėja išėmė grynais pinigais, pervedė kitiems asmenims ir panaudojo asmeninėms vartojimo išlaidoms (pirkiniai, komisiniai mokesčiai, sumokėta už elektrą ir gyvybės draudimą) padengti.

Inspekcija nurodė, kad Pareiškėja 2014-2016 m. patyrė 93675 Eur išlaidų, iš kurių dalį 17063,92 Eur (18,22 %) sudarė pervedimai/įnešimai grynais 36 asmenims, atliekantiems bausmę įkalinimo įstaigose.

Inspekcija pažymėjo, kad Pareiškėja iš įkalinimo įstaigos išvyko 2014-12-01, todėl 2015-2016 m. neturėjo galimybių pirkti prekių įkalinimo įstaigos parduotuvėje, taip pat nenustatyta (išskyrus R. T. į sąskaitą įneštus grynais pinigais 550 Eur), kad Pareiškėja 2015–2016 m. būtų pervedusi pinigines lėšas į įkalinimo įstaigas asmenims, kuriuos nurodė asmenys pateikę paaiškinimus Kauno AVMI ir apklausti Kauno apskrities VPK Kriminalinės policijos nusikaltimų nuosavybei tyrimo valdybos 2-ojo skyriaus ikiteisminio tyrimo Nr. 01-1-05299-17 ir Baudžiamosios bylos Nr. (Duomenys neskelbiami) metu.

Inspekcija nurodė, kad Pareiškėja laikotarpiu nuo 2013-01-01 iki 2016-12-31 gavo iš viso 59398,05 Eur pajamų, iš kurių pagrindinę dalį 31793,04 Eur (53,53 proc. sudarė nesusijusių fizinių asmenų piniginiai pervedimai į Pareiškėjos sąskaitą, 4062,84 Eur (6,8 proc.) sudarė Pareiškėjos gautos darbo užmokesčio pajamos ir pašalpos, 20941,27 Eur (35,26 proc.) sudarė giminystės ryšiais susijusių asmenų pervestos piniginės lėšos, dovana (2015 m. – 3000 Eur) ir paskola (2015 m. – 17000 Eur), 2600 Eur (4,38 proc.) automobilio pardavimo pajamos (2015 m. – 2000 Eur), laimėjimų suma (576 Eur) ir gražintas pataisos namų asmeninės sąskaitos likutis (24 Eur). Pareiškėja laikotarpiu nuo 2013-01-01 iki 2016-12-31 patyrė iš viso 93675 Eur išlaidų, iš kurių 27500 Eur (29,36 proc.) sudarė 2015 m. nekilnojamojo turto ir automobilio įsigijimo išlaidos, 24664,2 Eur (26,33 proc.) vartojimo ir kitos išlaidos 17063,92 Eur (18,22 proc.) sudarė pervedimai asmenims atliekantiems bausmę įkalinimo įstaigose, 13753,01 Eur (14,68 proc.) – pervedimai sutuoktiniui į įkalinimo įstaigas, 10693,87 Eur (11,42 proc.) pervedimai kitiems asmenims.

Inspekcija nurodė, kad Pareiškėjos teiginiai dėl gautų lėšų priklausomumo kitiems asmenims tai Pareiškėjos gynybinė pozicija, neįrodanti realaus pinigų perdavimo fakto kitiems asmenims, kadangi Pareiškėja nepateikė mokesčių administratoriui visiškai jokių tai pagrindžiančių įrodymų. Be to, patikrinimo metu nustatyta, kad Pareiškėja būnant įkalinimo įstaigoje pervestas lėšas iš esmės panaudojo savo reikmėms (mokėjimams už elektrą, vartojimui ir kt.), o išėjus iš įkalinimo įstaigos net neturėjo galimybės kitiems asmenims pirkti prekių įkalinimo įstaigos parduotuvėje, todėl Inspekcija tinkamai įvertino gautas Pareiškėjos į sąskaitą lėšas 2013–2016 m. bei juos apmokestino.

Inspekcija, įvertinusi Pareiškėjos teiginį, kad nei bankai, nei įkalinimo įstaigos buhalterija nepasakė Pareiškėjai, kad gautas lėšas į sąskaitą reikia deklaruoti, nežinojo ir negalėjo numanyti, kad gautos į sąskaitą lėšos turi būti deklaruojamos, nurodė, kad pagal MAĮ 66 straipsnio 1 dalį, vadovaudamasis mokesčių teisės aktais, priklausantį mokėti mokesťį apskaičiuoja pats mokesčių mokėtojas, išskyrus atitinkamuose mokesčio teisės aktuose numatytas išimtis. Inspekcija pabrėžė, kad mokesčių mokėtojai (gyventojai ir ūkio subjektai) mokesčius turi apskaičiuoti savarankiškai, įvertindami per mokesstinį laikotarpį iš turėtų sandorių gautas pajamas, atsižvelgiant į teisės aktu reikalavimus, išsiaiškinti, kaip minėtos pajamos apmokestinamos ir atlikus šiuos veiksmus savarankiškai užpildyti deklaracijas, apskaičiuojant priklausančius mokėti mokesčius bei sumokėti juos atitinkamo mokesčio įstatymo nustatytu terminu. Inspekcija akcentavo, kad už tinkamą mokesčių sumokėjimą pirmiausia yra atsakingas pats mokesčių mokėtojas. Jis privalo žinoti

(išsiaiškinti) savo su mokesčių mokėjimu susijusias pareigas, jas tinkamai vykdyti ir jis negali teisinti savo paties pareigų nevykdymo kitų asmenų nepakankamai atlikta jo veiklos kontrole (LVAT 2009 m. spalio 15 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A442-1218/2009), todėl Pareiškėjos teiginiai laikytini nepagrįstais. Mokesčių surinkimas, kaip ne kartą yra pažymėjęs ir Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas bei LVAT, yra susijęs su viešojo intereso apsauga, nes taip yra gaunama lėšų visos visuomenės poreikiams tenkinti. Nemokant mokesčių, viešasis interesas yra pažeidžiamas, o subjektas, tiesiogiai ar netiesiogiai prisidedantis prie mokesčių nemokėjimo mokesčių teisės prasme elgiasi nesąžiningai. Tokiu būdu pažeidžiami ir mokesčių visuotinio privalomumo, mokesčių mokėtojų lygybės principai, nes mokesčių nemokantys subjektai konkurencine prasme atsiduria geresnėje padėtyje nei juos mokantys (LVAT 2012 m. vasario 3 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A575-13/2012). Kiekvienas mokesčių mokėtojas privalo mokėti mokesčių įstatymų nustatytus mokesčius, laikydamasis mokesčių teisės aktuose nustatytos mokesčio apskaičiavimo ir mokėjimo tvarkos (MAĮ 8 straipsnio 1 dalis).

Inspekcija įvertino Pareiškėjos argumentą, kad ji jau yra nubausta už didžiąją dalį lėšų – pripažinta bendrininke baudžiamojoje byloje ir mano, kad yra baudžiama už tas pačias lėšas antrą kartą. Inspekcija nurodė, kad baudžiamoji ir mokestinė teisė nėra tapačios, baudžiamojoje byloje sprendžiamas baudžiamosios atsakomybės klausimas, joje nebuvo sprendžiamas klausimas dėl mokestinių prievolių buvimo ar nebuvimo, šiuo gi atveju taikoma mokestinė teisė, o tai yra dvi atskiros teisės šakos, todėl šie Pareiškėjos argumentai laikytini nepagrįstais.

Inspekcija, įvertinusi Pareiškėjo prašymą atleisti nuo paskirtos baudos, išaiškino MAĮ 139 straipsnio 1 dalies nuostatas ir nurodė, kad Pareiškėja bendradarbiavo su mokesčių administratoriumi, teikė paaiškinimus ir dokumentus, šios aplinkybės įvertintos kaip lengvinanti aplinkybė, sunkinančių aplinkybių nenustatyta, todėl Pareiškėjai nuo patikrinimo akte papildomai apskaičiuotos 9888,81 Eur GPM sumos pagrįstai paskirta minimali 10 proc. GPM bauda 989 Eur.

Inspekcija Sprendime išdėstė MAĮ 141 straipsnio 1 dalyje įtvirtintus atleidimo nuo mokesčių mokėtojui apskaičiuotų baudų pagrindus ir nurodė, kad pagal MAĮ 141 straipsnio 2 dalies nuostatas, nuo baudos atleidžiama tik tuo atveju, kai mokesčių mokėtojas mokesčio, susijusio su paskirta bauda, sumą yra sumokėjęs (mokestis įskaitytas ir (arba) priverstinai išieškotas) ar šio mokesčio sumokėjimo terminas šio įstatymo nustatyta tvarka yra atidėtas arba išdėstytas. Taigi, atleidimas nuo baudos, visų pirma, sietinas su sumokėjimu mokesčio arba priverstiniu išieškojimu, arba priskaičiuoto mokesčio sumokėjimo atidėjimu arba išdėstymu, priešingu atveju įstatymų leidėjas draudžia atleisti nuo atitinkamo mokesčio baudos (LVAT 2011 m. rugsėjo 12 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A556-621/2011, LVAT 2015 m. kovo 12 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-1412-575/2015).

Inspekcija nurodė, kad byloje nėra duomenų, jog papildomai apskaičiuotą GPM sumą Pareiškėja būtų sumokėjusi (sumos įskaitytos ir (arba) priverstinai išieškotos) ar šių mokesčių sumokėjimo terminas MAĮ nustatyta tvarka būtų atidėtas arba išdėstytas, todėl Pareiškėja negali būti atleista nuo baudų mokėjimo, nesant MAĮ 141 straipsnio 2 dalyje įtvirtintos privalomos atleidimo nuo baudos sąlygos.

Komisija k o n s t a t u o j a :

Ginčijamas Inspekcijos 2019-07-31 sprendimas Nr. 68-96 tvirtintinas, Pareiškėjos skundas (gautas 2019-12-04) atmestinas.

Mokestinis ginčas byloje yra kilęs dėl Pareiškėjai papildomai apskaičiuoto 9888,81 Eur GPM ir su juo susijusios 989 Eur GPM baudos. Papildomai mokėtina į biudžetą GPM suma apskaičiuota už 2013–2016 m. nuo: 1) 2013 m. – 1100 Lt (318,58 Eur), 2014 m. – 24050 Lt (6965,36 Eur), 2015 m. – 17103 Eur (įvertinus Kauno AVMI sprendimo išvadas) ir 2016 m. – 6857 Eur gautų kitų nesusijusių su darbo santykiais ir ne individualios veiklos apmokestinamųjų pajamų; 2) 2015 m. gautos 500 Eur sumos, viršijusios iš kitų gyventojų dovanojimo būdu gautų pajamų per mokestinį laikotarpį nustatytą neapmokestinamąjį 2500 Eur dydį; 3) vadovaujantis MAĮ

70 straipsnio nuostatomis 2014–2016 m. nustatytos Pareiškėjos pajamas viršijančios išlaidų sumos (2014 m. – 3045 Lt (881,89 Eur), 2015 m. – 27531,78 Eur ir 2016 m. – 5902,36 Eur).

Pareiškėja nesutinka su Inspekcijos Sprendimu. Nurodo, kad: 1) gautos piniginės lėšos iš fizinių asmenų ir persiūstos piniginės lėšos fiziniams asmenims negali būti laikomas kitomis pajamomis, nuo kurių priskaičiuojamas GPM, nes tų piniginių lėšų Pareiškėja neturėjo ir jomis nesinaudojo; 2) Inspekcija neįvertino Kauno AVMI VPK kriminalinės policijos nusikaltimų nuosavybei tyrimo valdybos 2-ojo skyriaus ikiteisminio tyrimo Nr. 01-1-05299-17 ir Baudžiamojoje byloje Nr. 1-323-573/2018 nustatytų aplinkybių, susijusių su J. K. ir M. M. apklausa; 3) 2013–2014 m. teisės aktuose nebuvo numatyta pareiga fiziniams asmenims deklaruoti gautas pajamas; 4) apskaičiuojant GPM nebuvo taikomas PNPd, nors Pareiškėja augina du nepilnamečius vaikus. Nesutikimo motyvų dėl dovanojimo būdu gautų pajamų pripažinimo pagrįstumo, MAĮ 70 straipsnio taikymo bei nustatyto 2014–2016 m. išlaidų, viršijančių gautas pajamas, dydžio, Pareiškėja nepateikė.

Komisija pažymi, kad mokesčio ginčo dalyką apsprendžia pareikšti konkretūs ir aiškūs mokesčių mokėtojo reikalavimai, todėl nagrinėjamu atveju Komisija sprendime pasisakys dėl centrinio mokesčių administratoriaus sprendimo pagrįstumo, atsižvelgdama į Pareiškėjos skunde nurodytus nesutikimo su ginčijamu mokesčių administratoriaus sprendimu motyvus ir reikalavimus.

Dėl Pareiškėjos iš nesusijusių fizinių asmenų gautų pajamų apmokestinimo

GPM objektas yra gyventojų pajamos (GPMĮ 5 straipsnio 1 dalis (2002 m. liepos 2 d. įstatymo Nr. IX-1007 redakcija), kurios apibrėžtos, kaip, be kita ko, „<...> nauda pinigais ir (arba) natūra <...>“ (GPM įstatymo 2 straipsnio 14 dalis (2008 m. gruodžio 23 d. įstatymo Nr. XI-111 redakcija). GPM moka pajamų gavęs ir (arba) pajamų uždirbęs gyventojas (GPMĮ 3 straipsnio 1 dalis (2008 m. gruodžio 23 d. įstatymo Nr. XI-111 redakcija).

GPMĮ 8 straipsnio 1 dalis (2008 m. gruodžio 23 d. įstatymo Nr. XI-111 redakcija) nustato, kad pagal bendrą taisyklę pajamos pripažįstamos jų gavimo momentu. Šiuo momentu laikomas momentas: „1) kai pajamos bet kokia forma faktiškai gaunamos, <...> arba 2) kai bet kokia forma išmokamos išmokos, jei pagal šį įstatymą prievolė išskaičiuoti pajamų mokestį nuo gyventojų pajamų nustatyta mokestį išskaičiuojančiam asmeniui“ (GPMĮ 8 straipsnio 2 dalis (2004 m. balandžio 8 d. įstatymo Nr. IX-2103 redakcija).

Atsižvelgdama į Pareiškėjos skundo motyvus ir išdėstytas nuostatas, Komisija šioje byloje vertins, ar Pareiškėja tikrinamuoju laikotarpiu realiai gavo pajamas, kaip tai suprantama pagal GPMĮ.

Inspekcija konstatavo, kad Pareiškėjai papildomai mokėtinos į biudžetą GPM sumos apskaičiuotos nustačius gautas su darbo santykiais nesusijusias ir ne individualios veiklos apmokestinamas pajamas už atskirus laikotarpius, t. y. už 2013–2014 m. į asmeninę sąskaitą įkalinimo įstaigoje ir už 2015–2016 m. į asmeninę sąskaitą banko sąskaitą fizinių asmenų pervestas pinigines lėšas.

Kaip matyti iš skundai nagrinėti pateiktos medžiagos, Pareiškėja tikrinamuoju laikotarpiu, t. y. nuo 2013-01-01 iki 2014-12-01 atliko laisvės atėmimo bausmę. Nustatyta, kad Pareiškėja 2013 m. iš fizinių asmenų į *Panevėžio pataisos namų asmeninę sąskaitą* iš viso gavo 2210 Lt piniginių lėšų, iš kurių nepažįstami, su Pareiškėja nesusiję asmenys pervedė 1100 Lt (318,58 Eur), 2014 m. iš viso gavo 26190 Lt, iš kurių nepažįstami asmenys pervedė 24050 Lt (6965,36 Eur). Mokesčio patikrinimo metu, siekiant surinkti informaciją apie pervestų piniginių lėšų paskirtį, išsiųsti paklausimai pinigų pervedusiems asmenims, tačiau paaiškinimai mokesčių administratoriui nebuvo pateikti (Patikrinimo akto 6 psl.). Mokesčių administratorius nustatė, kad gautas lėšas Pareiškėja panaudojo prekėms iš pataisos namų parduotuvės įsigyti, mokesčiui už elektros energiją sumokėti, kitoms išlaidoms padengti, t. y. panaudojo asmeniniams poreikiams.

Pareiškėja 2018-08-08 paaiškiniame nurodė, kad artimųjų pervestos lėšos buvo parama jai, o visos kitos pervestos piniginės lėšos – kitiems asmenims, kuriems prekes nupirkdavo parduotuvėje, tačiau jokių į sąskaitą gautų ir asmeninėms išlaidoms panaudotų piniginių lėšų pobūdį ir paskirtį pagrindžiančių dokumentų nepateikė (Patikrinimo akto 7 psl.).

Patikrinimo metu taip pat nustatyta, kad fiziniai asmenys, kurių ryšys su Pareiškėja nenustatytas, į Pareiškėjos asmeninę sąskaitą AB (Duomenys neskelbiami) pervedė pinigines lėšas (2015 m. – 52 asmenys, 17103 Eur, 2016 m. – 48 asmenys, 6857 Eur), kurias Pareiškėja išėmė grynais pinigais, pervedė kitiems asmenims ir panaudojo asmeninėms vartojimo išlaidoms padengti. 2018-08-08 pateiktame paaiškinime Pareiškėja nurodė, kad nepamena, koku pagrindu per 2015–2016 m. laikotarpį fiziniai asmenys į jos asmeninę banko sąskaitą pervedinėjo pinigus.

Komisija, vertindama Pareiškėjos skundo teiginį, kad Inspekcija neišnagrinėjo aplinkybių, nurodytų J. K. ir M. M. apklausos protokoluose, pagrįstumą, pažymi, kad mokestinio patikrinimo metu, vertinant 2015–2016 m. į Pareiškėjos sąskaitą banke pervestų piniginių lėšų pobūdį, buvo įvertinti Kauno apskrities VPK Kriminalinės policijos nusikaltimų nuosavybei tyrimo valdybos 2-ojo skyrius ikiteisminio tyrimo Nr. 01-1-05299-17 ir Baudžiamosios bylos Nr. 1-323-573/2018 apklausos protokolai, tame tarpe J. K. ir M. M. Apklausos protokoluose nurodytos aplinkybės. Nustatyta, kad J. K. į Pareiškėjos sąskaitą pervedė 2015 m. – 772,70 Eur, 2016 m. – 20 Eur, (mokėjimų paskirtis – „papildymas“, „dovana“). 2016-02-04 Liudytojo apklausos protokole BPK 80 straipsnio 1 punkto ir 82 straipsnio 3 dalies pagrindais J. K. nurodė, kad jos vyras A. P. prašė paimti pinigus iš asmenų, kurie juos atveš ir juos persiųsti kitiems asmenims, kurių duomenis persiūsdavo žinutėmis. Taip pat 2016-11-25 Liudytojo apklausos protokole nurodė, kad Pareiškėją žinojo tik iš pavardės ir vardo, nes A. P. nurodymu siuntė jai pinigus, su Pareiškėja neturi nieko bendro, niekada nematė ir nesikalbėjo. Taip pat nustatyta, kad A. M. 2015 m. Pareiškėjai pervedė 300 Eur, mokėjimų paskirtis – „skola“.

2016-09-04 Liudytojo apklausos BPK 80 straipsnio 1 punkto ir 82 straipsnio 3 dalies pagrindais protokole A.M. nurodė, kad siuntė pinigus Pareiškėjai, nes paprašė jos vyras. Pareiškėjos nepažįsta ir nėra mačiusi. Duomenis pasakė vyras J. M.. Kauno AVMI Patikrinimo akto 9–14 psl. detalai išdėstė tiek J. K. ir A. M. tiek kitų Pareiškėjai pinigų pervedusių apklaustųjų fizinių asmenų Apklausos protokoluose nurodytas aplinkybes, iš kurių matyti, kad Pareiškėjai pinigų pervesdavo su įkalinimo įstaigose bausmę atliekančiais ar jau atlikusiais asmenimis susiję asmenys bei asmenys, kurie pripažinti kaltais toje pačioje baudžiamojoje byloje, kurioje dėl sukčiavimo nuteisti ir Pareiškėja bei jos sutuoktinis G. K. Visi apklausti asmenys nenurodė, koku pagrindu Pareiškėjai buvo pervedamos lėšos. Pareiškėjai pervestų lėšų paskirtis ir pobūdis nėra aiškūs, pervestas pinigines lėšas Pareiškėja panaudojo asmeninėms vartojimo išlaidoms (pirkiniai, komisiniai mokesčiai, mokesčiai už elektrą, gyvybės draudimą ir kt.) padengti, pervedė kitiems asmenims, išėmė grynais pinigais.

Komisija pažymi, kad vadovaujantis MAĮ 67 straipsnio 1 ir 2 dalių nuostatomis, mokesčių administratorius privalo pagrįsti jo mokesčių mokėtojui apskaičiuotas mokesčio ir su juo susijusias sumas. Mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su mokesčių administratoriaus apskaičiuotomis konkrečiomis mokesčio ir su juo susijusiomis sumomis, privalo pagrįsti, kodėl jos yra neteisingos. Aiškindamas šių teisės normų turinį, LVAT ne kartą yra konstatavęs, kad jomis įrodinėjimo pareiga yra paskirstyta tarp mokesčių administratoriaus ir mokesčių mokėtojo. Mokesčių administratorius privalo tam tikrais duomenimis pagrįsti mokesčių mokėtojui apskaičiuotas mokesčio ir su juo susijusias sumas. Tuo tarpu mokesčių mokėtojas, nesutikdamas su mokesčių administratoriaus apskaičiuoto mokesčio ir su juo susijusiomis sumomis, privalo pateikti duomenis, kurie pagrįstų, kodėl mokestis ir su juo susijusios sumos yra apskaičiuotos neteisingai. Nustačius, kad mokesčių administratorius pateikė pakankamai duomenų, įrodančių mokesčio ir su juo susijusių sumų apskaičiavimo pagrįstumą bei teisingumą, mokesčių mokėtojui, kuris nesutinka su mokesčių administratoriaus apskaičiavimu, tenka pareiga įrodyti, jog mokesčių administratorius neteisingai apskaičiavo mokesčio ir su juo susijusias sumas. Jeigu mokesčių mokėtojas neįvykdo šios pareigos, tai nustačius, jog mokesčių administratorius pagrindė mokesčių mokėtojui apskaičiuotą mokestį ir su juo susijusias sumas, mokesčių mokėtojui atsiranda mokestinė prievolė. Mokesčių mokėtojas, norėdamas paneigti mokesčių administratoriaus apskaičiuotą konkretų mokestį, privalo pateikti pagrįstus argumentus ir juos pagrindžiančius naujus įrodymus, lemiančius nustatyto mokesčio dydžio neteisingumą (žr., pvz., 2010 m. lapkričio 8 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A556-1527/2010; 2010 m. spalio 25 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A438-1147/2010; 2011 m. gruodžio 22 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A575-912/2011; 2012 m. gegužės 24 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A442-1601/2012; 2015 m. spalio 12 d.

nutartį administracinėje byloje Nr. A-1021-442/2015, 2020 m. sausio 29 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-404-575/2020 ir kt.).

Komisija, išanalizavusi Inspekcijos Sprendimo išvadas, vertina, kad mokesčių administratorius pareigas, numatytas MAĮ 67 straipsnyje, įvykdė. Kaip nurodyta aukščiau, Pareiškėja, nesutikdama su patikrinimo išvadomis, privalėjo pateikti įrodymus, kurie paneigtų 2013–2016 m. laikotarpiu iš fizinių asmenų į Pareiškėjos sąskaitą pervestų lėšų priskyrimo apmokestinamosioms pajamoms pagrįstumą ir įrodytų, kad GPM ir su juo susijusios sumos yra apskaičiuotos neteisingai. Tai šioje byloje nėra padaryta. Todėl, Komisijos vertinimu, mokesčių administratorius pagrįstai 2013 m. – 1100 Lt; 2014 m. – 24050 Lt į asmeninę sąskaitą įkalinimo įstaigoje ir 2015 m. – 17103 Eur, 2016 m. – 6857 Eur į Pareiškėjos asmeninę sąskaitą fizinių asmenų (tame tarpe J.K. ir A. M.) pervestas pinigines lėšas mokesčių administratorius vertino kaip Pareiškėjos gautą naudą pinigais, t. y. gautas apmokestinamąsias pajamas.

Komisija pažymi, kad Pareiškėja nepagrįstai teigia, kad 2013–2014 m. teisės aktuose nebuvo numatyta pareiga fiziniams asmenims deklaruoti gautas pajamas. Komisija atkreipia dėmesį, kad GPMĮ 27 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad nuolatinis Lietuvos gyventojas, per mokestinį laikotarpį gavęs pajamų, pasibaigus mokestiniam laikotarpiui, iki kalendorinių metų, einančių po to mokestinio laikotarpio, gegužės 1 dienos (jeigu šio straipsnio 3 dalyje ar šio įstatymo 28 straipsnyje nenustatyta kitaip) privalo pats arba per savo įgaliotą asmenį pateikti mokesčio administratoriui metinę pajamų mokesčio deklaraciją už praėjusį mokestinį laikotarpį ir joje deklaruoti visas praėjusio mokestinio laikotarpio pajamas ir už jas apskaičiuotą pajamų mokestį, jeigu šiame straipsnyje nenustatyta kitaip (2008 m. gruodžio 23 d. įstatymo Nr. XI-111 redakcija, įsigaliojusi nuo 2008-12-30). Kaip matyti iš patikrinimo medžiagos, Pareiškėja buvo pateikusi 2015 m. pajamų deklaraciją, tačiau, vadovaujantis minėta GPMĮ nuostata, Pareiškėja privalėjo pateikti metines pajamų mokesčio deklaracijas ir už 2013–2014 m. bei 2016 metus.

Komisijos nuomone, byloje esančių faktinių duomenų visuma leido padaryti pagrįstą išvadą, kad ginčo pajamos vertintinos kaip Pareiškėjos faktiškai gauta nauda pinigais ir priskirtinos B klasės pajamoms (GPMĮ 22 straipsnio 3 dalis), todėl tikrinamuoju laikotarpiu jas deklaruoti Metinėse pajamų deklaracijose bei apskaičiuoti ir sumokėti atitinkamo dydžio GPM, vadovaujantis 27 straipsnio 1 dalies nuostata, privalėjo šias pajamas gavęs nuolatinis Lietuvos gyventojas – Pareiškėja.

Dėl PNPD taikymo

Komisija, įvertinusi Pareiškėjos skundo motyvus dėl mokestinio patikrinimo metu netaikyto metinio PNPD už du nepilnamečius vaikus, pažymi, kad iš skundai nagrinėti pateiktos medžiagos matyti, kad šią aplinkybę mokesčių administratorius įvertino, t. y. Kauno AVMI 2019-06-06 sprendimu dėl patikrinimo akto tvirtinimo Nr. (7.45) FR0682-138 pakeitė Patikrinimo aktą ir vietoj patikrinimo metu apskaičiuoto 10132,81 Eur GPM nurodė Pareiškėjai sumokėti 9888,81 Eur GPM. Ši GPM suma buvo perskaičiuota, be kita ko, nustačius, kad patikrinimo metu, apskaičiuojant Pareiškėjai mokėtiną GPM už 2016 m., nebuvo pritaikytas metinis PNPD. Kauno AVMI, atsižvelgusi į tai, kad Pareiškėja viena augina dukrą K.K. (gim. 2016-04-08), nes tėvas atlieka bausmę įkalinimo įstaigoje, pritaikė visą 1080 Eur metinio PNPD sumą (po 120 Eur NPD už kiekvieną mėnesį). Kitos dukros – K.K. gimimo data (2017-05-19) neįeina į patikrinimo laikotarpį, todėl Pareiškėjos reikalavimas tikrinamuoju laikotarpiu skirti PNPD už du auginamus vaikus yra nepagrįstas.

Komisija, atsižvelgdama į bylos medžiagoje surinktų įrodymų visumą ir išnagrinėjusi skundo motyvus, konstatuoja, kad mokesčių administratorius tinkamai nustatė visas bylai svarbias aplinkybes, visapusiškai ir objektyviai jas ištyrė, teisingai pritaikė ginčo teisinius santykius reglamentuojančias teisės normas, atsižvelgė į Pareiškėjai taikytiną PNPD ir priėmė pagrįstą ir teisėtą Sprendimą, kurio keisti ar naikinti nėra pagrindo.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, vadovaudamasi Mokesčių administravimo įstatymo 155 straipsnio 4 dalies 1 punktu, n u s p r e n d ž i a :

Patvirtinti Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2019-07-31 sprendimą Nr. 68-96.

Pagal MAĮ 159 straipsnio 1, 3 ir 4 dalis mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su Mokestinių ginčų komisijos sprendimu, turi teisę šį sprendimą apskųsti Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, 01102 Vilnius). Pagal MAĮ 159 straipsnio 2 dalį apskųsti Mokestinių ginčų komisijos sprendimą taip pat turi teisę centrinis mokesčių administratorius, tačiau tik tuo atveju, kai centrinis mokesčių administratorius ir Mokestinių ginčų komisija, sprendami mokestinį ginčą (arba mokestinio ginčo metu), skirtingai interpretavo įstatymų ar kito teisės akto nuostatas. Skundas Vilniaus apygardos administraciniam teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per 20 dienų po Mokestinių ginčų komisijos sprendimo įteikimo dienos.

Komisijos pirmininkė

Edita Galiauskaitė

Komisijos narys

Evaldas Raistenskis

Komisijos narys

Andrius Venius

Komisijos narė

Vilma Vildžiūnaitė